

Erakonna kandidaadid seletavad lahti Res Publica nende valimiste kümme põhiteesi – miks räägime näiteks laste kasvurahast? Lk. 2

Silvi Ojamuru on Res Publica kandidaat Rapla vallavanemaks. Kes on meie teised maakonnakeskuste esinumbrid ja mis asja nad ajavad? Lk. 3

Vabariik

Res Publicat on täna vaja rohkem kui kunagi varem

Taavi Veskimägi
Res Publica esimees

Hea erakonnakaaslane, kohalike valimiste eel on inimesed Eesti poliitikas toimuva pärast nõutud, jahmunud ja murelikud. Inimestel on tihti isegi raske mõista, kellele või millele loota selles segaduses.

Res Publica ei taha ühiskonnas pahandusi, kurjust ja vihkamist. Meie ei ole need, kes tahaksid trügi-da võimule umbusu abil. Heatahtlikkus ja heasoovlikkus on oluline eriti praegusel segaduste ajal. Kuid me teame samas, et need, kes toimuvat takistamata pealt vaatavad, on moraalses mõttes kaasvastutajad.

Täna, mil võimulolev poliitiline ladvik on lõpetanud adekvaatse reageerimise ühiskonnas toimuvale, on korralike inimeste soov osaleda poliitikas ehk väiksem kui kunagi varem. Meie ülesanne on inimestele selgitada, et Res Publicat võib usaldada. Res Publica ei ole mitte osa probleemist, vaid lahendus võitluses vohava sotsiaalpopulismi ja ringkäendusega.

Seepärast ei tohi me lütüa käega. Peame sõnastama alternatiivi praegusele sotsiaalpopulistlikule "käsi peseb kätt" poliitikale. Ja meie alternatiiv peab olema aus parempoolne poliitika.

Usume, mida teeme

Pidasin 4. juuni üldkogul oma esmaseks ülesandeks erakonna maailmavaatelse platvormi selgema määratlemise. Oleme siin edu saavutanud. Täna ühiskond mõistab, et Res Publica on parempoolne erakond. Kuid sellest on vähe, meie järgmine ülesanne on anda Res Publica parempoolsusele sisu.

Parempoolsus ei tähenda liberaalsust. Meie ei ole liberaalid. Res Publica on parempoolne konservatiivne erakond. Sellele annab kaalu teadmine, et see ei ole mitte isegi uue leiutamine, vaid tagasipöördumine Res Publica vana ideoloogilise telje juurde.

Mõned kriitikud on öelnud, et üks paremideoloogiat selgelt kande erakond, Reformierakond, on juba olemas ning teist temast ei ole vaja. Reformierakonnast on tänaseks saanud erakond, mis kasutab parempoolseid väärtusi kulissidena oma igapäevase võimupoliitika realiseerimisel.

Meie usume sellesse, mida teeme. Res Publica parempoolne poliitika on suunatud sellele, et inimesed saaksid teha ausalt tööd, arendada oma ettevõtteid, koolitada oma lapsi ja koguda sääste vanaduspõlveks. Kes rohkem töötab, peabki rohkem teenima. Kuid me hoolime ka nendest, kes ei saa omaenese tööga oma elu korraldamisel hakkama, neid peame riigi toetusel aitama.

Vundament tulevikuks

Miks ma seda kõike räägin täna, mõned päevad enne kohalike valimisi? Me peame nendest väärtustest lähtuma ka kohalike omavalitsustes valimiste järgselt poliitilisi koalitsioone ja koalitsioonilepinguid sõlmides. Kui me suudame anda oma maailmavaatele tegudega sisu oleme loonud tugeva vundamenti 2007. aasta Riigikogu

valimisteks.

Ja nüüd on see võimalus just kohalikul tasandil. Mõtlemise kohalike probleemide ja lahenduste kõrval võime võttes ka neile väärtustele nagu aus asjaajamine ja parem-konservatiivne poliitika, mille nimel oleme Res Publicasse koondunud. Ehk kooruvad just nii mõnedki lahendust koduvallas-linnas

välja neile kahele printsiibile tuginedes.

Kindlasti peab saama kõige olulisemaks tegevuseks peale kohalike valimisi kogu erakonnale uue selgelt paremkonservatiivsetele printsiipidele rajaneva erakonna programmi koostamine.

Jõudu valimisteks ja jaksu pärast-tiseks. Aeg töötab meie kasuks.

Viimased kampaaniapäevad

Valimispäev on mõistagi erakonna jaoks vaid vaheetapp, mitte lõpp-eesmärk – sellest päevast ju töö õigupoolest uuesti algab. Kuid seda vaid juhul, kui viimastel valimisteni jäänud päevadel maksimaalselt hea tulemuse nimel pingutame.

Et valimisaktiivsus tuleb väike, on igal häälel suur kaal – mida väiksem koht, seda enam.

Koht volikogus võib sageli sõltuda mõnest häälest.

Allpool mõned lihtsad tegevused, mida veel viimastel päevadel teha saad, et erakonda ja selle läbi ka iseenast aidata:

- Mõttele veel kord läbi kõik oma sugulased-tuttavad; helista või kirjuta neile või kohtu nendega, tutvusta Res Publica seisukohti ja kandidaate ning kutsu meie

poolt hääletama. Aita neil vajadusel leida infot, kus, millal ja keda nad valida saavad.

- Vähemalt 15. oktoobril tule kandidaatidele ja teistele erakonnakaaslastele appi tänavale suhtlema ja materjale jagama. Paljud valijad langetavad oma otsuse just sel päeval ning oleks hea, kui nad ei teeks seda pelgalt teistelt parteidelt saadud

info põhjal.

- 16. oktoobril valimisagitatsiooni enam teha ei tohi, küll aga saad sel päeval kaasa aidata, et sinu tuttavad kindlasti valima jõuaksid. Vajadusel paku neile küüti või seltsi valimisjaoskonda minemiseks.
- Mine kindlasti ise valima ja võta kaasa kõik, keda tead!

Kohalikud kampaaniajuhid

Suhtle oma piirkonna valimisjuhiga kõigis küsimustes, mis valimisi puudutavad! Eriti rõõmutavad neid telefonikõned, kus pakud oma abi, olgu kuihates väikest – iga panus on oluline.

Tallinn

Kati Käpp – Haabersti (tel: 52 99 632)
Helen Unt – Pirit (tel: 50 22 757)
Katri Tammela – Nõmme (tel: 51 38 661)
Mihhail Solovjov –
Kristiine (tel: 564 86 756)
Heleri Pent – Mustamäe (tel: 52 80 932)
Henrik Aavik – Põhja-Tallinn (tel: 50 92 839)
Kati Kuusk – Kesklinn (tel: 53 32 6007)
Jaak Põlluas – Lasnamäe (tel: 52 40 803)
Juri Zhitin – Lasnamäe (tel: 533 250 96)

Muu Eesti

Kristjan Vanaselja –
Tartumaa (tel: 52 67 371)
Andres Kaarmann –
Harjumaa (tel: 51 12 059)
Margit Nurmeots –
Rapla (tel: 52 53 554)
Tiit Leier – Lääne-, Hiiumaa ja Saaremaa (tel: 51 65 251)
Evelyn Aavik – Saaremaa (tel: 51 19 268)
Kert Karu – Lääne-Virumaa (tel: 50 34 463)
Kristina Lill – Järvamaa (tel: 56 481 048)
Andres Metsoja –
Pänumaa (tel: 51 38 045)
Siim Kabrits – Pärnu linn (tel: 52 80 059)
Janely Kuuskler –
Pärnu linn (tel: 53 40 66 00)
Siim Ausmees – Valgamaa (tel: 50 32 748)
Alo Lööke – Jõgevamaa (tel: 52 53 801)
Tarmo Kärbu – Ida-Virumaa (tel: 50 60 300)
Julia Mamonova – Narva (tel: 53 441 752)

Tule appi!

15. oktoobril vajavad meie kandidaadid su abi viimasel kampaaniapäeval. Kui sa ka varem pole jõudnud kampaanias osaleda, tule ja tee seda vähemalt sel päeval!

- Tallinn – Nõmme turul, Jannseni poes, Kristiine keskuses, Tammsaare pargis, Magistraali kaupluses, Minski poes, Priisle turul, Lasnamäe turul Pae tänavas, Kotka keskuses ja mujal kogu päev. Helista oma linnaosa kampaaniajuhile ja küsi täpsemalt.
- Rakveres – kella 10-13 kesklinnas (promenaad, Selveri esine, Grossi kaubamaja ümbrus, turg, keskväljak)
- Kuressaare – kella 11-14 turul
- Tartu – hommikul turgudel, hiljem tänavatel. Kus parajasti ollakse, kuuled, kui helistad Kristjan Vanaseljale (52 67 371)
- Pärnu – hommikul kella 9 minnakse erakonna kontori eest (Rüütli 41) turule, Port Arturi juurde ja tänavatele. Kus parajasti ollakse, kuuled, kui helistad Siim Kabritsale (52 80 059)

Kampaaniat tehakse aga ka igal pool mujal. Oma piirkonna kampaaniajuhilt kuuled täpselt, kus abi vaja läheb.

Kodusemad vallad ja linnad

Res Publica kohalike valimiste programm lähtub sellest, et kohalikud inimesed on ise kõige pädevamad hindama oma valla või linna võimalusi ja vajadusi. Ühe suure asemel on meil seega üle saja kohaliku programmi, mida seovad aga ühised põhimõtted: lähtumine meie parmpoolse poliitika alustaladest

– ausus, asjatundlikkus, tuleviku-suunatus –, et meie elukeskkond saaks kaunimaks, turvalisemaks ja kodusemaks.

Neist põhimõtetest lähtudes sõnastas erakond kümme põhiteesi neiks valimisteks, mida allpool aitavad lahti seletada meie kandidaadid eri paikadest.

Laste kasvuraha

Elle Kull, Riigikogu liige, lastekaitsja

Tallinn, Kristiine

Koolieelne lapsehoold on praegu üle Eesti väga erinevalt korraldatud ja kahjuks ka ebavõrdset. Paljudes kohtades on probleemiks lasteaiakohtade nappus, lapsehooldaja palkamine pole aga kõigile jõukohane. Veel teravam on probleem huviringidega, mida paljud vanemad ei saa oma lastele võimaldada, ehkki lapse arengu on need väga kasulikud.

Kasvuraha lahendaks neid

probleeme. Konkreetset summat sõltuksid linna või valla võimalustest, aga põhimõte oleks üks:

tegu on summaga, mida lapsevanem ei saa küll oma pangavarale, küll aga saab ta otsustada selle kasutamise üle. Kas näiteks kasutada seda lasteaiakoha eest tarumiseks (olgu munitsipaal- või eralasteaias) või litsenseeritud lapsehooldaja palkamiseks. Või siis hoida last ise, kasvurahaga aga maksta huviringide eest.

Tasuta internet

Eero Elenurm, Noor Konservatiiv

Tallinn, Nõmme

Internet on tänaseks infomaailmas sama, mis teed füüsilises maailmas. Juurdepääs infole on inimõigus ning selle puudumine põhjustab tööalast ja hariduslikku kihistumist.

Seepärast peab omavalitsus tagama, et internet oleks kõigile kättesaadav – olgu siis avalike internetipunktide loomise või

traadita interneti levialade laiendamise näol. Alustama peab koolidest.

Tallinnas peaks võtma eesmärgiks traadita interneti pakkumise kogu linnas, muutmaks Tallinna esimeseks selliseks pealinnaks maailmas. Peredele, kellel praegu ei ole arvutit, pakub linnavalitsus abi ja toetust selle soetamisel.

Kohaliku elu edendamiseks vajalik maa omavalitsustele

Piret Sapp, vallavanem

Paide vald, Järvamaa

Põhimõte, et maa üle otsustamine oleks kohalike omavalitsuste pädevuses, on väga oluline. See

annab võimaluse piirkondi arendada ja luua paremat elukeskkonda, mis on valdade-linnadele eluliselt tähtis. Praegu on KOV-del üldjuhul teenindusega seotud maad, kus asub näiteks lasteaiad, vanadekodu või mõis,

aga arengumaad on vähesel. Samas näiteks ettevõtja ei haka maad küsima riigilt, sest see on pikk protsess – kui omavalitsusel maad pakkuda ei ole, läheb ta ja rajab oma ettevõtte mujale.

Kodanike kaasamine linnade-valdade juhtimisse

Karoli Hindriks, Noor Konservatiiv

Pärnu

Kodanike kaasamine on osa heast valitsemisest – selle läbi jõuavad linna- või vallajuhtideni päevakajalised mured ja ettepanekud, saab läbi arutada

võimalike otsuste tagajärjed ning koos parimad lahendused leida. Juhtimine muutub sellest efektiivsemaks, sest nii hoitakse ära mitmed hilisemad probleemid.

Kaasama ei pea ilmtingimata igatiht, küll aga neid, keda kõnealune probleem puudutab ja kel on sel alal kompetentsi. Oluline on, et saaksid paika selged reeg-

lid, millised on kodanike võimalused kaasa rääkida, et need oleksid kõigile arusaadavad ega sõltuks kellegi suvast. Res Publica seisab selle eest, et omavalitsuste juurde loodaks külanemate ning eakate ja noorte nõukogud.

Ettevalmistatud alade loomine elamu- ja tööstusinvesteeringuteks

Toivo Promm, Tallinna abilinnapea

Tallinn, Lasnamäe

Kohaliku omavalitsuse ülesanne on luua häid tingimusi oma kodanikele ja ettevõtjatele elamute ja tööstushoonete rajamiseks. See tähendab linnale või vallale rohkem töökohti, maksumaksjaid, paremaid võimalusi elu edendada.

Näiteks võib tuua Lasnamäe tööstusparki rajamise. Linn on teinud alale planeeringu, otsustanud, et sinna peaks tulema keskkonnasõbralik, soovitatavalt kõrgtehnoloogiline tootmine, joonistanud krundid, planeerib vee, kütte, kanalisatsiooni, elektri, gaasi, teed ja ühistranspordi. Seejärel ostavad ettevõtjad krundid välja ja rajavad sinna oma hooned.

Sama peab silmas pidama

elamuehitusel. Kui omavalitsus seda ei reguleeri, siis kogemus näitab, et kinnisvaraarendajad ei mõtle niivõrd sellele, et rajada majade juurde haljasaladid ja mänguväljakuid, vaid on eelkõige huvitatud maksimaalsest hoonestusest.

Koolid korda

Anne Nõgu, koolijuht

Rakvere

Kuigi eelkõige mõtlevad koolijuhid hariduse sisule, on väga tähtis ka keskkond, milles lapsed õpivad. Paratamatult on need omavahel seotud, ümbrus toetab pedagoogikat. Kui koolid tahavad ajaga kaasas käia, peab

see avalduma ka ruumides – selle olulisust tunnetab iga lapsevanem ja õpetaja.

Res Publica valitsus tegi väga hea ja õiglase otsuse, muutes kooli remondiraha osaks lapse toetab pedagoogikat. Kui koolid tahavad ajaga kaasas käia, peab

ei tohi sõltuda sellest, millised on koolijuhid suhted võimalolijatega, vaid peab toimuma ühtsetel ja selgetel alustel. Et kõik koolid korda teha, tuleks remondiraha osa pearahas suurendada ja kiiresti rakendada väikekoolide puhul sellele lisanduv baasraha, andmaks neile kindlust tuleviku suhtes.

Ühinemine läbi koostöö

Aivar Õun, Riigikogu liige, endine linnapea

Saarde vald, Pärnumaa

Eestis on liiga palju väikeseid valdu, mis ei saa hästi hakkama. Nende liitumist ei tohi aga sundida, vaid see peab toimuma loomulikul teel, läbi tiheneva koostöö. Alustuseks on võimalik jagada ülesandeid naabervalda-

dega, mis ühelt poolt võimaldab kokku hoida raha ning palgata tööle paremaid spetsialiste.

Saan siin tuua meie oma kogemuse: meil ühinevad Kilingi-Nõmme linn ning Saarde ja Tali vallad üheks suureks Saarde vallaks. Oleme alati koostööd teinud ning ühinemine oli täiesti loogiline ja vabatahtlik. Tänu sellele saame pakkuda oma lastele paremat haridust, majandada

paremini vanadekodusid, võtta ette suuremaid projekte, mille peale üksi hammas ei hakanud jne. Ühinemislepingus on fikseeritud ka see, et kohtadele jäävad alles sotsiaaltöötaja ja vallasekretär, et asjaajamine inimese jaoks ebamugavamaks ei muutuks.

Kohalikud teed korda

Andrus Saare, vallavanem

Kohila vald, Raplamaa

Kohalike teede korrashoid on eelduseks, et elu ka väljaspool Tallinna toimuks. Seni on pärast taasiseseisvumist kohalikke teid eelkõige ainult hooldatud. Kui kapitaalremonti tegema ei hakata, jäävad külad vallakeskusest aina kaugemale.

Kohila vallas on seis teedega täitsa hea aga ometi näitab ka meie vallas läbi viidud küsitlus, et teede korrashoidu peavad inimesed kõige olulisemaks, mida oodatakse.

Koolitoetus omavalitsuselt

Anneli Kannus, koolijuht

Tartu

Riik ja omavalitsus peavad tagama hariduse kättesaadavuse. Koolitarvete muretsemine on lapsevanemate õlut, nende hinnad on aga aasta-aastalt tõusnud. Palju on räägitud töövihikute hindadest, aga siia kuuluvad ka näiteks kunsti- või sporditarbed ja vaba aja veetmise võimalused.

Et hariduslikku kihistumist vältida, peaks kergemal majanduslikul järjel perede lastele tagatama riigi ja KOVi koostöös tasuta koolilõuna, töövihikud ja toetus muude koolitarvete ostmisel.

Otsustusõigus kohtadele

Monika Rogenbaum, vallavanem

Taheva vald, Valgamaa

Olen täitsa nõus seisukohaga, et üha rohkem vahendeid ja õigusi koos ülesannete ja kohustustega tuleks delegerida riigi tasandil omavalitsuste pädevusse, et otsustamine oleks kodanikele lähemal.

Hea näide on hooldajatoetuse maksimise delegerimine – paljud olid sellele vastu aga meie vallas on see end kindlasti õigustanud. Kohapeal jõuame inimesi, teame paremini, kes abi vajavad ning tänu sellele on olnud võimalik ka nende toetusi tõsta. Võin öelda, et raha on jagatud paremini ja õiglasemalt kui varem.

Ants Pauls: Narva juhtimine ausaks ja läbipaistvaks

Narvat juhitakse juba aastaid avalikkuse eest varjatult. Näiteks on Narva kodulehel rippuv eelarvekirjeldus nii üldine, et selle põhjal ei saa mingit adekvaatset pilti linnas toimuvast. Meie konkreetsed ettepanekud on: teha üksikasjalik eelarve ja ülevaade selle täitmisest linna kodulehel avalikuks, avaldada kodulehel kõigi hankekonkursside tulemused, algatada pidev koostöö Riigikontrolliga ning avalikustada aruanded ajakirjanduses, panna realselt tööle revisjonikomisjon ning loovutada selle esimehe koht opositsioonile.

Priit Sibul: Valgasse korralik kutsehariduskeskus!

Praegu antakse kutseharidust Valgas äärmiselt kasinates tingimustes, hea haridusega oskustöölised on aga uute töökohtade tekkimise eelduseks. Et Valga noored iga hinna eest ära ei kibeleks või hambad ristis ja pea hall gümnaasiumi ja sealt iga hinna eest ülikooli ei pürgiks, on vaja kutseharidus linna prioriteediks seada. Keskus on võimalik rajada Riigi Kinnisvara AS-i kaasabil ning koostöös kohalike ettevõtjatega. Koostööd tuleks teha ka Lätiga, see tähendab luua ka läti keelseid gruppe ja õppekavad. Kui kutsehariduskeskus rajada kesklinna lähedusse, tooks see ka linna elu juurde.

Jaago Kuriks: Paidet tuleb valitseda ausalt ja õiglaselt

Loomulikult seisame selle eest, et elu ja ettevõtlus Paides areneks ning tekiks uusi töökohti. Selle kõrval tähtsustame kõrgelt aga ka läbipaistvust võimu teostamisel ja maksumaksja rahaga ümberkäimisel.

Silvi Ojamuru: Rapla vajab läbimõeldud arenguplaani

Res Publica valilavanemakandidaat Silvi Ojamuru näeb Raplas põhiprobleemina seda, et areng toppab, sest aastaid puudub piirkonnal korralik arenguplaan.

„Ühinenud Rapla valda ja linna on juhitud probleemikeskelt, üksikküsimusi lahendades. Laiem visioon piirkonna arengust on aga puudu, meie tahame selle välja pakkuda,” selgitas Ojamuru.

Teet Kallasvee: Haapsalu peab jääma koduseks merelinnaks

2002. aasta novembrist Haapsalut juhtinud Teet Kallasvee sõnul peab see jääma linnaks, kuhu turistid Eestist ja mujalt tahavad ikka tagasi tulla. „Sealjuures ei tohi aga kaduda nii linnaelanikele kui ka turistidele oluline hubane ja kodune tunne,” lisas ta.

Palts: Tallinn vajab ausat juhtimist

Suurel linnal muresid jätkub. Aasta otsa linna juhtinud ning ka neil valimistel Res Publica linnapeakandidaat Tõnis Palts ütleb aga, et pealinna probleemidel on ühine tekkepõhjus: aastaid valitsenud juhuslik, kildkondlik, ahne ja eudev juhtimine.

Res Publica tuli Tallinnas võimule mullu oktoobris. Poolteist kuud tagasi linnavalikogude avaistungil ütles Palts, et peab selle aasta suurimaks saavutuseks linna ausat juhtimist. „Enda kohta pole see mul küll teab mis saavutus, aga et aus mõtteviis poliitikas juurduma on hakanud – see on tubli,” lisab ta.

Läbi aastate kestnud erakondlik-populistlik linnajuhtimine sünnitas probleeme kõigis valdkondades, olgu kommunaal-, sotsiaal- või haridusalal, ütleb ta. „Avalikule huvile eelistati erakondlikke või isiklikke huvisid. Igapäevaelus ei pruugi seda ehk tähele panna, aga kõik otsused, millega linn võtab endale suuremaid kohustusi kui peaks, või lepingud, millest tõuseb vähem tulu kui võiks, tähendavad linlastele auslikumaid teid, vanemaid buske, kõledamaid parke ja vähem toetusi abivajajatele.“

Paltsu sõnul oli linn minevamas oma konkurentsivõimet elukeskkonna ning majandusruumina. „Et linnaruumi kasutatakse ohtlike veoste transiidiks, rannarajoon sõjategevuseks või tööstuskompleksidena, on märk valesti juhitud arengust,” ütleb linnapea, kes üheks prioriteediks võtnud linna avamise merele, et tulevikus saaks turvaliselt Tallinna rannal jalutada või promenaadipingil istuda. „Meie rannajoon on võrattu varandus, mis praegu linlaste kasutamata laguneb. See on jama, ja selle lõpetamist ja suurendamist. Küll siis kõik korda saame.”

Naiteid pikenevatest ravijärjekordadest, lagunenuid teedest või koolimajadest oskab igatks tuua. Neid üksikjuhtumid võttes aga jääksimegi ainult aukes lappima ja elukeskkonna arengut oodata poleks mõtet. Palts lausub kindlalt, et üksikprobleemi ei saa lahendada omamata terviknägemust omavalitsuse toimimismehhanismidest ning teadvustamata linna tulevikuvisioni.

Res Publica Tallinna valitsemisprogramm kirjeldab tugeva pealinna visiooni ausat ellu viimist. Tehnoparkide planeerimisest tulevaste talentide toetamiseni, kõike saab ja tuleb teha

ainult linnakodaniku huvidest lähtuvalt.

„Kindlasti oleksime juba palju paremas olukorras, kui linnajuhtid poleks tsahkerdanud endale haiglaid, ei sunniks ametnikke raha erakondadele kantima või tegeleks sotsiaaltemade sildi all valimispropagandaga. Sellepärast pean kõige olulisemaks ausat linna juhtimist,” ütleb Palts. „Iga otsus olgu aus ja läbipaistev. Olen tõestanud, et ausalt saab linna juhtida. Kavatsen ausalt ka jätkata. Ning nõuda seda ka kõigilt, kellega koos linlaste huvid eest seisame.“

SAAVUTUSED

- 3. septembril võttis Tõnis Palts Res Publica valimiskonverentsil kokku asjad, mida peab oma juhitud linnavalitsuse suuremaks saavutusteks:
- Aitasime jõuliselt kaasa Tallinna Ülikooli asutamisele
- Suurendasime teede remondi ja ehituse mahtu pea kaks korda
- Suurendasime koolide remonditempot, lepingud RKASiga on sõlmitud 11 kooli remondiks
- Lõpetasime maksumaksja raha eest poliitikut reklaamimise linnaosaletedes
- Suurendasime oluliselt noortesordi pearaha ja seadime sisse erahuvialakoolide toetuse
- Kehtestasime linnaplaneerimises kindla korra, kiirendasime oluliselt planeeringute menetlemist
- Lõpetasime kinnisvaraarendajate diktaadi (nt. peatasime nn. Viru Poja sünni ja Piritara ranna täisehitamise)
- Astusime esimesed reaalsed sammud Tallinna avamiseks merele
- Lõpetasime linnas korrutivise tooniga tehingud (nt. Unicom'i reklaamilepingud)
- Ei ole lasknud linnalt raha välja pressida (nt. Tartu maantee ehitusele ette jäänud parkla)
- Depolitiseerisime haiglate juhtimise

Pärnule uus hoog

Pärnu linnapea Ahti Kõo seab linna juhtimisel esikohale süsteemsuse, läbimõelduse ja avatuse taastamise.

„Muidugi on ka meil palju teid ja tänavaid, mis vajavad parandamist. Maju, mis ootavad ehitamist või trasse, mis ootavad rajamist. See kõik on vajalik, aga need plaanid ei saa teoks, kui me ei suuda muuta Pärnus viimase kümnekonna aasta jooksul aina süvenenud süsteemist ja kaootilisust linna juhtimisel,” ütleb kevadest linna juhtinud Kõo.

„Kui me ei suuda hoida ära Reformierakonna korporatiivsusel, salatsemisel ja ülbel rahvast mõõdavaatamisel põhinenud valitsemise taastumist, siis pole linna kiiremale arengule mõtet lootagi,” selgitab ta, mõeldes korporatiivsusel all linna juhtimise ja äriühingute võimu samastumist viimastel aastatel.

„Pärnu linna omandis või mõjusfääris on praegu AS Pärnu Vesi, Estonia taastusravikeskus, Sõpruse sanatoorium, suur osa AS Pärnu Sadamast. Kõigi nende eesotsas on aastaid olnud ülekaalus kohalikud

reformierakondlased, kellel oleks nüüd eluliselt vajalik pääseda taas ka linna juhtima. Ainult siis saaksid nad jätkata „äritegevust“, mis ei too linnakassasse sentigi,” avab linnapea tausta.

Kuidas vanadesse sidemetesse takerdunud linnale uus hoog anda? Ahti Kõo on optimistlik: „Res Publica olevat andnud Pärnu juhtimisele uue hoo. Nii ei ütle mina linnapeana. Nii kirjutavad ja räägivad mitmed kohalikud arvamusteadlased. Pean ülioluliselt selle hoo säilitamist ja suurendamist. Küll siis kõik korda saame.”

Teet Jagomägi: katame Tartu traadita internetiga

Res Publica esinumber Tartus, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse poolt Eesti parimaks ettevõtjaks tunnustatud Regio tegevjuht Teet Jagomägi ütleb, et ühe linna katmine internetiga polegi midagi kosmiliselt keerulist ega kallist.

„Philadelphia kogemusest õppides võib arvata, et kogu Tartu traadita internetiga kat-

mine maksaks umbes 2-3 miljonit krooni aastas. Maailmas ja Eestis liigub järjest enam info interneti. Kes ei pääse sellele ligi, jääb ilma oma võimalustest – heade töökohtade kuulutustest, nutikatest vastustest koolis antud kodutöödele, sõpradelt saadatud välksõnumitest, uudistest ja paljust muust heast,” sõnab Jagomägi.

TAMMERIIM

Res Publica kandidaat Tartu linnavolikokku, piirkonna eelmise esimees Hannes Tamme on neljas erakonna Tartu valimislehe numbris sõnastanud linna probleemide luulevormis. Ka oma lendlehel võtab Hannes Tamme Res Publica valimislubadused riimis kokku:

*Ropka silla valmis teeme
Kaldapromenaadi ka
Tartu linnas iga sõiduk
Pargib laupäev tasuta*

*Anne kanalist jõe poole
Uue pargi rajame
Et saaks kõike seda teha
Sinu häältki vajame*

Ootame tulemusi koos!

Traditsiooniliselt ootavad Res Publica kandidaadid ja neid kampaania ajal aidanud erakonnakaaslasel valimispäeva õhtul paljudes kohtades tulemusi üheskoos – et näha, milliseid vilju tehtud töö kandis.

„Vabariigi“ trüki minemise ajaks olid selgunud koosviibimise kohad järgmistes linnades:

- Tallinn – restoran Novell (Narva mnt. 7C) kella 21-01. Palume osalemissoovist anda märku aadressil respublica@respublica.ee või telefonil 6 109 244.

- Haapsalu – Päeva Villas (Lai 7)
- Rakveres – Rakvere Kuursaal (Tallinna 25)
- Pärnus – Valli hotelli baaris (Õhtu põik 4)
- Võrus – Võlsi tee 9, Tamula järve ääres

Harjumaa piirkonna koosviibimine toimub 21. oktoobril Harku puhkekeskuses.

Valimisi vaatlema!

Eelhääletuse nädala jooksul on kuulnud katseid manipuleerida valimistoimingute ja valijatega seadusega vastuolus olevate meetoditega. Et seda kontrollida, kutsume erakonna liikmeid võimaluse korral osalema valimistel vaatlejatenä. Vaatlejatuunnistuse saamiseks tuleb esitada kirjalik taot-

lus, milles märgitakse taotleja nimi ja keda ta esindab. Taotlusi saab esitada kuni valimispäevani, kusjuures vaatleja võib olla ka kandidaat ise. Taotlused esitatakse maakondlikule valimiskomisjonile, lisainfot selle kohta saab meie piirkondlikelt kampaaniajuhtidelt.

Miks mina valin Res Publica?

Siim Männik
siim.mannik@respublica.ee

Õigupoolest saab 16. oktoober olema alles teine kord, kui Res Publica poolt hääletan.

2002. ja 2003. aasta valimiste ajal oli Res Publica küll juba olemas, kuid ma ei olnud kuigi kindel, kas ta kujuneb tõsiseltvõetavaks poliitiliseks jõuks. Et mul mandaadiga mängimise tuju ei olnud, andsin mõlemal korral oma hääle Reformierakonna raudvaradele, vastavalt Märt Raskile ja Signe Kivile.

Muutunud oravad

Tänaseks on osad vahetunud. Res Publica on end tõestanud nii riiki kui ka omavalitsusi juhtides, Reformierakond aga kaotanud senised liidrid alates Kallasest ja lõpetades nendesama Raski ja Kiviga. Ning nõrga peaministri valitsuses kesk-

erakondlikku poliitikat ellu viies on nad kaotanud ka oma näo.

Praegune Reformierakond ei ole enam see partei, keda ma kunagi valisin. Liati meenub nendega seoses hulk kahtlasi asjaajamisi, näiteks Tallinnas reformierakondlasest abilinnapea Tshakna sahkerdused diagnostikakeskuse ümber.

Kaaluda võiks ju Isamaaliitu, kes ilmavaateliselt justkui sobiks. Nende häda on aga see, et pärast aastaid opositsioonis olekut ei paista neis tegelikku valmisolekut valitsemisvastutuse kandmiseks. Näib, et nende motiveeritud inimeste ring on pärast pikka võimult eemal olemist küllaltki ahtaks kuivanud ning napib ka uusi ideid.

Isamaaliidu kommunikatsioon on äratuntavalt rahvuslik, aga sisult arusaamatu. Mida tähendab „Kindlalt edasi!“ – kas jätkamist opositsioonis? Kui sedelile tuleks märkida kaks era-

konda, siis teise valikuna võiks Isamaaliit kirja minna, ent pealinna juhtimist üle võtma ei tundu nad küll valmis olevat.

Sotside poolt jätkaksin valimata juba ilmavaatelistel põhjustel. Näiteks ei arva ma, et nende Tallinna lubadus kõigile tasuta ühistranspordist oleks hea idee – transpordiprobleeme see ei lahenda, küll aga süvendab mõtteviisi, et ongi normaalne, kui minu tarbitud teenuste eest keegi teine maksab.

Kahtlane kooslus

Seekordsetel valimistel Tallinnas on sotsid otsustanud panna leivad ühte kappi Rahvaliiduga, mis nende valimise mu jaoks veelgi selgemalt välistab. Isegi kui sotsiaaldemokraatide hulgas on sümpaatseid kandidaate, ei tunneks ma end kindlalt, kui tean, et mu hääle võib toetada ka maal teab-mis-vahenditega hääli korjavat Rahvaliitu.

Jääb veel justkui Keskerakond, mis ei ole aga üldse reaalne variant. Miks ma peaksin tahtma valida meest, kes näitab linna raha eest ajalehes suurelt oma pilte ning ütleb õigustuseks, et isegi kui ta tegi maksumaksja raha eest erakondlikku reklaami, oli see väga ilus (jaanuar 2004)?

Niisiis, miks ma valin nendel valimistel Tallinnas Res Publica? Sest olen Tõnis Paltsuga nõus, et linnajuhtimisse on ausust vaja. Olen Aivar Reivikuga nõus, et linnajuhtid peavad tegelema linna kui elukeskkonna planeerimise, mitte lihtsalt chitluslubade väljaandmisega. Olen Toivo Prommiga nõus, et tasuta interneti kaalub oma maksumuse kiiresti üles ning et viimane aeg on kiirtrammiprojekt ära teha.

Ma näen, et meil on õiged asjad, mida lubame teha ja inimesed, kes suudavad need lubadused ellu viia. Ausalt.

MIKS VALIDA RES PUBLICAT?

- **Ainus erakond, kes seisab selgelt nii sõnades kui ka tegudes parempoolse ilmavaate eest** – väärtustab isiku vabadust, usaldab inimeste tarkust ise oma elu puudutavaid otsuseid teha, toetab soovi ausalt tööd tehes suuremat heaolu saavutada. Ning samas hoolib ka nendest, kes ise hakkama ei saa. Reformierakond on parempoolne sõnades, tegudes ajab aga põhimõtte- ja kahjuks ka eetikalagedat poliitikat.
- **Aus erakond.** Oleme loomisest peale võidelnud selle eest, et Eestis oleks vähem korruptsiooni ja ringkäendust, seetõttu tõrjuti meid ka valitsusest. See teema on Eestis praegu aktuaalsem kui kunagi varem. RP omavalitsusjuhtide seas on läbi aastate olnud vaid kaks inetut juhtumit, mõlemast isikust vabanes erakond kiiresti.
- **Oleme linna ja riiki hästi juhtinud.** Kaks aastat valitsuses töid kaasa kiire majanduskasvu ja tööpuuduse vähenemise, ka meie linnapead Tallinnas, Pärnus ja Haapsalus on oma tööga edukalt hakkama saanud.
- **Vaatame tulevikku.** Me ei tee populistlikke kingitusi hääle püüdmiseks, vaatame valimistest kaugemale. Lähtume talupojatarkusest, et meie lastel peab olema parem elu kui meil. Seepärast tegeleme teemadega, mis loovad tingimusi pikaajaliseks arenguks: haridus, lapsed, vaba majandusruum, peremehetunde kasvatamine jne.
- **Kompetentsed ja tegusad inimesed.** Meil on palju tõsiseltvõetavaid ja lugupeetud spetsialiste erinevatelt aladelt, kelle poolt võib rahuliku südamega hääletada.

HETKI KAMPAANIAST

Tallinna abilinnapea, endine perearst Diana Ingerainen ei ole minetanud ka eelmise ameti oskusi ning mõõdis nädalavahetusel Haaberstis soovijate vererõhku ja andis nõu tervisekõikumistes.

Fotod: Relika Alliksaar ja Alari Rammo

Nagu ikka, toimub kõige efektiivsem kampaania tänavatel ja turgudel. Nõmme linnaosa vanem Erik Sandla kuulab turumüüjate arvamusi elu-olust oma linnaosas.

Res Publica Tallinna Kesklinna osakond pidas eelmisel nädalavahetusel Kadrioru pargis maha traditsioonilised sügistalud. Alates 2003. aastast igal kevadel ja sügisel pargis heakorratööl abis käinud respublikaanidest on seekord esiplaanil pildile jäänud Lembit Tukki ja Indrek Raudne.

MIKS ÜLDSE VALIMA MINNA?

- Kui sa ei lähe, ei muutu sellest kindlasti midagi paremaks. Valimised sinu puudumisel ära ei jää, mida vähem on hääletajaid, seda suurem on aga juhuse osa valimistulemustes ja seda suurem võimalus, et võidu võtab just see erakond, keda sa kõige vähem võimul näha tahaksid – sest sinu hääle jäi ju teiste poolt andmata.
- Hea küll, tõenäoliselt leiab igast erakonnast inimesi, kes sinu jaoks poliitika mainet rikkinud. Aga veel rohkem kandideerib tublisid, asjalikke ja toredaid inimesi – toeta neid! Erinevalt Riigikogu valimistest ei mängi seekord suurt rolli inimese koht nimekirjas: valituks osutuvad need inimesed, kes nimekirjas kõige enam hääli saavad.
- Suure tõenäosusega otsustavad nende valimiste tulemused ka Eesti järgmise presidendi, keda viimastel kordadel on valinud KOV-de esindajad. Kui sul on arusaam, keda sa tahaksid usaldada presidendiks või keda kindlasti sealt eemal hoida, siis käitu neil valimistel vastavalt.
- Valimistel osalemine annab sulle ka moraalse õiguse nõuda oma valitud nimekirjalt või inimeselt sellist käitumist, nagu ootad. Kui ise valimistel ei osale, pole mõtet ka teiste valitud volikogu tegevust kritiseerida.
- Ning lõppeks ei ole valimas käimine teab mis kontimurdev tegevus. Käi ja tee see lihtsalt ära!

Millega me rahul ei ole?

On halb, kui poliitika kujuneks vaid erinevuste otsimise ja vastastikuse süüdistamise sfääriks. Ometi oleks vale ka vaikida, kui näed, et asjad ei lähe õiges suunas. „Vabariigi“ tegijad sõnastasid asju viimaste kuude eesti poliitikast, mis meid häirivad ning mille puhul julgeme öelda, et Res Publica ei oleks nii teinud.

- Keskerakonna käitumine, mis näib lähtuvat arusaamast, et seadused on täitmiseks neile, kes ei oska neist kõrvale hiilida. Villistades korruptsioonivastasele seadusele, määrab majandusminister oma abikaasa oma haldusalas oleva ettevõtte nõukogusse. Eirates erakonnaseadust ja valimisseadusi, kleebitakse tänavad täis rohelisi plakateid, millest igaüks saab aru, et tegu on valimisreklaamiga – kuid ometi valetavad keskerakondlased häbematult rahvale näkku, väites, et tegu on neist täiesti sõltumatu piimatoodangu reklaamiga.

- Kuigi Rahvaliit ei ole nii sõakas kui Keskerakond – kleepides oma logole ja parteinimele viitavad plakatid keelule vaatamata üles, ei hakka nad vähemalt oma seotust salgama – ei saa ka nende käitumist aksepteerida. Seaduse mõte ei ole otsida võimalusi selle eiramiseks, eriti veel valitsuserakonna poolt.

- Vabariigi valitsuse rahandusminister ei ole pärast pooleaastast ametiaega võimeline vastama parlamendiliikmete kõige elementaarsematele küsimustele oma koostatud lisaeelarve kohta – ja riigieelarve menetlemine seisab veel ees. Tekib küsimus, kuidas esindab Aivar Sõerd Eesti huve näiteks Euroopa Liidu ministrite regulaarsetel kohtumistel?

- Majandusminister ja Keskerakonna esimees Edgar Savisaar ning Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni esimees ja Reformierakonna aseesimees

Kristiina Ojuland on soetanud Keila-Joal võileivahinna eest miljonit väärt kinnisvara. Seda ärimehelt, kelle firma on enne saanud Keskerakonna ministrilt soodsat tehingu. Eesti riigi reaktsioon piirdub reformierakondlasest justiitsministri kommentaariga, et juriidiliselt tundub kõik korras olevat.

- Endine ühispankur Ain Hanschmidt sai „avansina tulevase töö eest“ sadadesse miljonitesse ulatuvad osalused panga laenukliendis Tallinkis ja Haapsalu ühtse Venemaa-poliitika senised seisukohad. Värskest selgus, et töövisiidil olles jättis minister minemata kohtumisele oma Euroopa kolleegidega, eelistades sellele pooldades kolamist.

- Keskkonnaminister Villu Reiljan suunas Keskkonnainves-

teeringute Keskuse juhina sadu tuhandeid kroone mittetulundusühingule, mille esimees ta ise on varem olnud, eirates ekspertide hävitavaid hinnanguid selle ühingu küündimatutele projektidele ja korrast ära raamatupidamisele.

- Haridusminister Mailis Reps esines Marimaal poliitilise avaldusega, mis seadis kahtluse alla nii Eesti kui Euroopa Liidu ühtse Venemaa-poliitika senised seisukohad. Värskest selgus, et töövisiidil olles jättis minister minemata kohtumisele oma Euroopa kolleegidega, eelistades sellele pooldades kolamist.

- Peaminister Andrus Ansip ei ole ühelegi oma valitsuse ministritega seoses üles kerkinud skandaalile andnud selget hinnangut, tehes näo, et teda need justnagu ei puudutagi. Eestil on esmakordselt valitsus, kelle jaoks ei näi eetilisi ja moraalseid kategooriaid üldse eksisteerivat.